

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Felévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer 9 kr. többszöri hirdetésnél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási, községi és körjegyzők egyletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A király vármegyénkben.

Másodszor éri egy évtized lefolyása alatt vármegyénket az a ritka szerencse, hogy az ősi hadgyakorlatok alkalmával felséges Urunknak, királyunknak, vármegyénk területén jobbágyi hódolatunkat kifejezhetjük.

Mindkét alkalommal, úgy 1887-ben, mint az idén, a hadgyakorlatok főintézőinek székhelye a Muraköz gyöngye, Csáktornya volt s ő Felsege tartózkodási helyéül a Csáktornya közvetlen közelében levő Zala-Ujvár kastélya szolgált, amelyet tulajdonosa, gróf Festetics Jenő, a ritka ünnep alkalmából fejedelmileg rendezett be.

Csáktornya városában f. hó 20-án óriási sürgés volt. A házakon lobogtak a háromszínű zászlók; sok ház virágfüzérrel, drapériával volt feldisztatva.

A vassuttól a városba vezető uton állt a vármegye által készítettet csinos diadalkapú, a vasut felőli részen „Zalavármegye hódolata Apostoli Királyának“, míg a város részéről „Áldás kísérje szeretett Királyunkat“ felirással.

A járásbeli községek lakói zászlósan jelentek meg, a vasuti indóháztól a városig vezető közuton sorfalat képezve.

A város összes iskoláinak növendékei tanítóik vezetése alatt az elemi iskola környékén képeztek sorfalat.

Dél tájban kezdettek gyülekezni a küldöttségi tagok a pályaudvarnál, melyet a déli vasut társaság izlésesen feldisztatott; gyönyörű volt a váróteremmel átalakított kijárat bordó selyem falazattal, míg tetején rózsaszín selyemmel, benn délszaki növények, diszes garnitúra; a simpártól a teremig terjedő, a küldöttségi tagok részére elkerített nagy térségen értékes szőnyegek.

A rendet a városi polgárság s az iparos ifjakkól alakult rendező bizottság, a tüzoltó csapat s a kirendelt csendőrség tartotta fenn. A közönség részéről csak belépő jegyekkel lehetett a peronra menni 1/2-ig.

Felügyre a küldöttségi tagok mind együtt voltak. A küldöttségben részt vettek dr. gróf Jankovich László főispán, Csertán Károly alispán, Festetics Tassilló és Zichy Ágost grófok, Hajós Mihály, dr. Hajós Kálmán, Fábiánics Károly, Simor János, Kolbenschlag Béla, Smodits Viktor, Hertelendy Béla, Plihal Ferenc, Dervarics Akos, gelsei Gutmann Vilmos, Vratsics Károly, Zalan Lipót János mind diszmagyarban, Botfy Lajos, Czukelter Lajos, Gadó Mátyás, Lányi Kálmán, Margitai József, dr. Mangin Károly, Peller Pál murakereszturi apát, dr. Ruzsicska Kálmán, Szilágyi Gyula, Tóth László, Tóth István, dr. Tuboly Gyula, Ziegler Kálmán, Vargha János, stb. törvényhatósági bizottsági tagok; továbbá Opris pécsi posta- és táviradaigazgató szintén diszmagyarban; a küldöttségi tagok közé sorakozott a fridaui és poltraui

plebános, mint a máltai német lovagrend tagjai, valamint Panajoth csendőr alezredes és Nagy Gyula csendőr százados, szárnyparancsnok.

Pont 1 1/4 óraker berobogott a hét kocsiból álló külön udvari vonat s a közönség lelkes eljenzése közt lépett ki az egyik szalonkocsiból Ofelsege, Ottó főherceg kíséretében.

Dr. gróf Jankovich László főispán, a küldöttség vezetője, ő felségehez a következő beszédet intézte:

*Császári és apostoli királyi Felseg!
Legkegyelmesebb urunk!*

Zalavármegye közönsége és törvényhatósága örömmel ragadta meg azt az alkalmat, hogy a mikor felséged vármegyénket ez évben, midőn Magyarország állami femállásának ezredévi ünnepét üli, főhaduri jogait gyakorlandó, legmagasabb megjelenésével kitüntetni méltóztatik, legmélyebb és hagyományos hódolatát felséged előtt kifejezhesse, örömmel emelvé e napot, mely vármegyénk lakói és felséged hűséges alattvalói előtt feledhetetlen fog maradni. Engedje a Mindenható, hogy felséged szeretett hazánk népének legforróbb óhaja és imája szerint a legmagasabb korig boldogan éljen! Éljen! Éljen!

Ő Felsege következőleg kegyeskedett válaszolni: *„Örömmel jöttem ismét Zalavármegyébe s fokozni fogja örömet, ha a hadgyakorlatok alkalmából összpontosított csapatok ezen vármegye derék lakosságánál — a mint nem kétlem — ezuttal is szíves fogadtatásra találnak.“*

Ezután következett a hatóságok megjelent képviselőinek a bemutatása. Ő Felsege Csertán Károly alispánt, gróf Festetics Tassillót, gróf Zichy Ágostot, Kolbenschlag Béla főszolgabíró, Vratsics Károly városbíró, Fábiánics Károly, Dervarics Akos földbírtokosokat, Opris posta- és táviradaigazgatót, dr. Hajós Kálmán ügyvédet, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőt, a máltai lovagrendhez tartozó két plebánost, Panajoth csendőr alezredest, Nagy Gyula csendőrszázadost stb. megszólítással tüntette ki s azután a közönség viharos eljenzése között Ottó főherceggel együtt kocsiba szállt.

Az első kocsiban a járási főszolgabíró ment, a másodikban a főispán és alispán, a harmadikban a király Ottó főherceggel, ezután következtek ő felsége kíséretét képezett vezérkari tiszték, majd a küldöttségi tagok.

Az egész utvonalon, amerre ő felsége vonult, viharos, szünni nem akaró örömkijáltások hangzottak.

A zala-ujvári kastélyhoz vezető uton ő felsége az új Ferenc József lovassági laktanya előtt — melyre a vármegye főispánja tette figyelmessé — megállott s a kocsiról leszállva, megtekintette az új kaszárnyát. Itt a főispán ő felségének bemutatta Hirschel Edét, a kaszárnyaeépítő vállalkozót, akinek kalauzálása mellett megtekint-

tette az építkezést, amely tetszését teljes mértékben megnyerte.

A kaszárnya megtekintésének befejeztével az alispán megköszönte, hogy ő felsége kegyes volt a kaszárnyát megtekinteni, mire a király így válaszolt:

„En köszönöm, hogy a kaszárnyára figyelmeztettek; mert a szép épület valóban érdemes a megtekintésre.“

Ezután a király kocsira ülve, folytatta útját és délután 2 óraker ért a kastély elé, ahol József főherceg báró Fejérváry hovédelmi miniszter, a tábornokok, a gyakorlati intézőség, a főhadiszállás többi tagjai és a gyakorlatban résztvevők foglaltak állást.

Ő Felsege első sorban József főherceget üdvözölte, megszólította az összes tábornokokat, azután a kastélyba ment, amelynek küszöbén gróf Festetics Jenő fogadta a királyt, aki kezét nyújtott neki.

Ő felsége szeptember 20., 21., 22. és 23-ikán volt vármegyénk területén; idejének legnagyobb részét a hadgyakorlatok vették igénybe; naponként a zala-ujvári kastély parkjában felállított nagy sátor táborban ebédet adott, amelyen a katonai hatóságokon kívül hivatalosak voltak a polgári hatóságok fejei is.

Ő Felsege f. hó 23-án délután 2 1/2 óraker kegyesen elbucszított gróf Festetics Jenőtől, továbbá a gyakorlati főintézőktől és a hadgyakorlatok vendégeitől s Ottó főherceggel a pályaházhoz hajtatott. Az egész utvonalon lelkesen eljeneztek.

A pályaháznál ő felségére várakoztak dr. gróf Jankovich László főispán, Csertán Károly alispán, Kolbenschlag Béla főszolgabíró, Tóth László nagy-kanizsai törvényzéki elnök, Opris posta- és táviradaigazgató s nagy számú közönség.

Az állomás bejáratánál dr. gróf Jankovich László főispán fogadta, kinek üdvözlő szavaira a következőket válaszolta: *Szívesen köszönöm a fogadtatást. Megvoltam elégedve a renddel.*

Azután a várótermen át a Perronra ment, ahol kezét fogott báró Fejérváry hovédelmi miniszterrel, dr. gróf Jankovich főispánnal, Csertán Károly alispánnal s barátságosan köszöntve a közvetlen közelébe jutott közönséget, felszállt a készen levő udvari vonatra s pont 3 óraker elhagyta az állomást.

Ő felsége 3 óra 53 percker érkezett N.-Kanizsára, ahol a pályaudvaron óriási közönség, a városi képviselő-testülete, a főgymnasiumi és felsőkereskedelmi iskolai tanuló ifjuság fogadta. A király kiszállt, mire Vécsey Zsigmond polgármester lelkes szavakban üdvözölte. Ő felsége megköszönte a szép fogadtatást, a küldöttség tagjai közül többet megszólítással tüntetett ki; öt percnyi időzés után az udvari vonat a közönség harsogó eljenzése között kirobogott a pályaudvarból.

A „Zalamegye“ tárcája.

Mokány Berezi Viselt Dolgai.

Domszögi és bugaci Mokány Berezi, közéletünknek úgy mondhatni ez egyik legkedveltebb alakja, e cím alatt „Az én viselt dolgaim“ külön kötettel áll ki „placra“, vagy a „gyöpre“, ahogy jobban tetszik, vagy magyarosabban hangzik; tehát semmiképen sem a „porondra“. A külön kötet egyedüli és főhőse természetesen ő, a nömös Bertalan ur, kizárólag ő, aminthogy ennél külön tárgyat nem is találhatott volna, de nem is keresett.

Hasonlóképp vélekedik a magyar közönség is, mely Mokány ur szereplését olyan élénk figyelemmel és tagadhatlan szeretettel kíséri a Borszem Jankóban, már meglehetősen számú évek óta. Megnyilatkozásai a politikáról, művészetről, társadalomról, közéletünk minden nevezetesebb mozzanatáról; sajátos fölfogása, mely lehet nyers, de mindig józón, vidám és mindenkifölött magyar; gyöngéd hajlandósága, melyek azért erővel teljesekek, a kutya, a ló, no meg az asszony, de különösen a kártya iránt — az olvasó közönség legélelnebb figyelmét bírják.

Nagyon természetes, hogy így ez a kötet, melyben születésétől fogva java életkoráig együtt van hú tükörképben, mert saját elbeszélésében, a derék Bertalan ur egész eddigi élete: rendkívül nagy és rokonszenves érdeklődésre számíthat a magyar olvasó közönségben.

Es erre az érdeklődésre joggal számít az alak megteremtője, élményeinek hűséges krónikása is, aki tudva levőleg nem más, mint Porzó, avagy a Borszem Jankó szerkesztője, igaz nevén Ágai Adolf. És számítása nem arra vonatkozik, hogy nagyon olvasott, nagyon kapós,

sok kiadást megelőlegyen e műve is, mert azt ő már minden előző többi munkájánál megszokta.

De számít arra kétségkívül, hogy az apró, szétszórt rajzokból egy hatalmas, egy nagy festményre megalakított alak mély, erkölcsi hatást fog gyakorolni — bizonyos irányba. Mert Mokány Bertalan ur amellet, hogy főérdeme a kedves, mulatságos, józóni pajkosság, duhajos szeretetreméltóság, egyuttal tanulságos is, mélyreható, erős szatírája a pókheldiségeknek, a nyerseségnek, a honi chauvinistaságnak és mindannak a rossz, vagy legalább is terde tulajdonságnak, mely fajunk bizonyos osztályának egyeb kitünő tulajdonságait jelentékeny mérvben ellensúlyozza, vagy épen lerontja.

Bertalan ur szereplésének nagy része van abban, hogy ezek a tulajdonságok mindjobban ritkulnak, — nagy hasznára az egész magyarságnak, de különösen annak az osztálynak, melyben ezeket a vonásokat eddig bizonyos szeretettel tartották fön. S nem lehetetlen, hogy a nagynevű szerzőt ép ez vezette az önálló kötet kiadására, hogy a kihalóban levő typust fixirozza, megmentse legalább az emlékezetnek.

S bármennyit gyönyörködött is a magyar közönség Mokány ur kedvességén, faja fogytán nincs mit busulnia. Mert hogy gyönyörködött benne, az kétségtelen, még pedig sajátos bizonyítékoknál fogva. Dacára a torzításnak, melylyel hatott, olyan kedvesen behizelgő tudott lenni, hogy sokan virtust csináltak belőle, hogy az ő modorát, öltözkét, beszédmódját utánozzák, s egy ideig attól lehetett félni, hogy a karikatúra teljesen célt téveszt és inkább hódít a rüppökségnek, semmint attól elrettentene — bizonyos embereket. De az nem ártott meg, mert így a karcolat csak ismertebb lett és elevenül annál jobban hatott.

Most már egészen fogyóban van a fajtája, de nem kiveszőben. Az erős, olykor az elevenig ható torzítástól a „Mokányok“ megjedtek és kezdtek magukra ügyelni.

Ellenőrizték önmagukat a Bertalan ur rikkantásainak hallatára, — és megtanulták belőle megérteni a haladó kor szavát. Mokány urnak vannak kitünő tulajdonságai, a selejtesek mellet, mert gögje dacára jó ember; büszkesége nem akadályozza meg abban, hogy a más fajú ember jó tulajdonságait is megtanulja; a művelődés elől el nem zárkózik, amit sok utazása, nagy (bár mindig magyaros) nyelvtudása is élelken bizonyít; de őstulajdonságai: a dulakodás szeretete nála csak elfojtott vitézség, amely „kikéredzkedik belőle“, és sokkal erősebb, semhogy amazok az európai erények külön megfigyelés nélkül is észre volnának vehetők.

Nagy, nevezetes és hasznára jelentékeny hazafias cselekedetet végzett, s végez még részben most is Mokány ur, még pedig vidáman, néha „szafosan“, könnyedén, úgy, hogy az olvasó, mig kacag rajt, észre sem veszi, hogy egyuttal javul.

Ez magyarázza meg rendkívüli hatását, nagy népszerűségét ez alaknak és alkotója érdemeit.

Az „Athenaeum“ r. t. teljesen méltányolva a könyvnek előre látható nagy népszerűségét, 167 pompás, vidám rajzzal, melyek mind a bold. magyar mester Jankó János művészetét dicsérik, gazdagon szereltette fel e könyvet, és gyönyörűen színezett borítékkal ellátva adta ki. Ára a 20 inlvé többre terjedő kötetnek 2 forint.

Mese a boldogságról.

Szép szőke fejét szerelmesen hajtotta a halovány ember széles vállaira s kék szemével, melyekben akkor is ott ragyogott két panaszkodó könyecsepp, feltekintett annak arcába, mintha onnan vigasztalást, hitet, reményt, bizalmat akart volna meríteni. Az a bohém természetű,

Alispáni jelentés

a vármegye törvényhatósági bizottságának 1896. évi okt. hó 1-én tartandó rendes közgyűlésére.

Csertán Károlynak, Zalavármegye alispánjának, a vármegye közigazgatásának és az ezzel összefüggő ügyeknek állapotáról egybeállított s a bizottsági tagoknak nyomtatásban megküldött jelentése alapján közöljük a következőket:

A közegészségi állapot a lefolyt egész időszak alatt általában kielégítő, sőt a felnőttek közt több helyen teljesen kedvező volt; a tavasz megnyitásával a megbetegedések száma apadt, és lefolyásuk legtöbb esetben enyhe levén, a halálozási százalék is alább szállt. A gyógykezelés tárgyát képezett különféle kórnek közt április és május hónapokban a légzőszervi bajok, utóbb pedig a gyomor és bélhurutok észleltettek nagyobb mennyiségben, ezeken kívül említésre méltó számban merültek fel áprilisban az influenzának, utóbb a váltólázak esetei is.

A bejelentésre kötelezett fertőző betegségek kevés helyen öltöttek járványos jellegű, legtöbb esetben szóróványos esettel jelentkeztek, és felmerülésük alkalmával továbbterjedésük megakadályozására mindenütt azonnal megtették a szükséges óvó intézkedések. E kórnekemekt egyenként felemlítendő, azoknak a lefolyt időszakban állását a következőkben terjesztjük elő:

Romeselő toroklobban a két rendezett tanácsú város, és 62 községnek lakósaiból megbetegült 165, gyógyult 112, meghalt 49 s augusztus végén további ápolás alatt maradt 4. Hasi guggulásban 13 község- és városban betegült 18, gyógyult 14, meghalt 2, ápolás alatt maradt 2. Vörhenyben 7 helyen betegült 26, gyógyult 21, meghalt 3, ápolás alatt maradt 2. Vérhasban 7 községben megbetegült 26, gyógyult 21, meghalt 3, ápolás alatt maradt 2. Hékurában 20 községben betegült 259, gyógyult 257, meghalt 2. Kanyaróban 31 községben betegült 225, gyógyult 210, meghalt 15. Himlőben 18 községben betegült 71, gyógyult 57, meghalt 14. A himlő Pusztá-Magyaródon, Szt.-Liszlón és Váliczkán járványos jellegű öltvén, a bánok-szentgyörgyi és pákai közegészségi körök összes községeiben, valamint a gelsei körnek a letenyei járás szomszédságában levő községeiben a 40 éves életkoron alóli lakosság újra oltatott, ezen óvó eljárás által sikerült a járványt localisálni és lehető rövid idő alatt megszüntetni.

A trachomában szenvedők gyógykezelése az előirt módon, hatósági felügyelet mellett teljesített. A lendvai járásban a trachomások gyógykezelésének felülvizsgálása céljából június hóban a járási főszolgabíróval a vármegye főorvosa bejárta a tájkör lepte vidékeket és Alsó-Lendván, Cserencsözön, Bellatinezon és Turnischán, mint rendelési központokat, megvizsgálta a 44 községből 1037 szem-beteg közül megjelent 903 egyént. A gyógykezelés eredménye kielégítő; az esetek legtöbbje a kórnek enyhébb alakjai közé tartozik, s minthogy a betegek a rendelési órára most már mindig rendesen megjelennek, nem csak a javultak száma nagy, de nem ritkák a gyógyulási esetek sem. Az elért siker maradandóságát azonban kétséssé teszi azon körülmény, hogy a magas kormány a nyári munka időre való tekintetből a járványorvos működését 3-4 hónapra megszünteti, mely idő alatt a betegek körállapotában visszaesések állhatnak be. A perlaki járásban a trachomások betegnek dr. Fener Nathániel kir. egészségügyi felügyelő ez év tavaszán személyesen teljesítette a felülvizsgálatot, s a gyógykezelés eredményét szintén kielégítőnek találta. A Kotor, Mura-Vid és Szt.-Mária községekben a szembetegek gyógykezelésével ideiglenesen megbízva volt dr. Szabó Zsigmond, alsó-domborui községi orvos, perlaki körorvossá választván, a katori körorvos, kinek köréhez a nevezett három község beosztva van, s a ki helyett az eltávozott orvos, mint a trachomások kezelésére specialitár képesített szakgyógyorvos, ideiglenesen működött, a szembetegek köteleesszerű gyógykezelésének újból való folytatásának teljesítésére utasított.

A védhimlőoltás szabályszerűleg teljesített, oltsárra mindenütt természetes borjonyirk használtatott, az oltási

könnyűvéru ember pedig, a kinek lelkén már szintén átviharzott az életnek nagyon sok csalódása, körülölelte a derekát, megsimogatta lány selyem haját s oda sugta a fülebe édesen, szerelmes hangon:

— Oltárt emeltem neked lelkemben, te vagy az én szentem, hozzád jövök imádkozni tanulni!

Azután megcsókolta a szemét, piros két kis ajkát s ringatta a térdén, mint a kis gyermeket szokás.

Halovány, misztikus fény derengett a parányi szobában s olyan csend volt, hogy meghallhatták egymás szívének hangos dobogását. Az árnyék, melyet a butorok fantasztikus alakjai vetettek a falakra, egész óriásokká nőttek s lassu, rezzenő mozgásuk mintha biztatólag intett volna az ölelkező párnák.

Szeressétek egymást, ne féljétek tőlünk, hallgatunk mi mélyen, s nem mondjuk el soha ezt az édes titkot!...

A halovány ember összerézzen.

Két csillogó könyvecsopp csurgott végig a kézen, abból a szempárból, hogy bevilágítsa a multat, azt a végtelen sötétet s hogy aranyos derével vonja be a jövőt, melyet régen szőnek ma álomképekből, poetikusan, kiszínezve örömmel, csendes boldogsággal.

Szépén, gyöngéden lehajol a zokogó asszonyhoz, felcsókolja arcáról a könyvek nyomait s szívének egész odaadásával, melegségével szól hozzá.

— Fáj ugy-e az élet, nehéz elviselni a szenvedéseket? Keresztuton állasz s összetört szived nem tud választani, hogy melyikre lépj?

A szép asszony kebléből felszakadt egy fájó sóhajlás.

— Nem tudom kiölni lelkemből a multak emlékeit. Az a tenger sok keserűség, bánat, eltűnt gyötrelmet, melyet évek óta viselek egyetlen panaszos hang nélkül, mind feltolul a szívemből s mégis... Szeretsz-e te olyan igazán engem, a mint megérdemlem tőled?

eljárás alkalmával rendkívüli hatósági intézkedések alkalmazásának szüksége sehol fenn nem forgott. — Rendőri bonczvizsgálat 18 esetben teljesített, ezeknél a halál legközelebbi okául 8 esetben fulladás, 4 szívzselés, 1 szívrepedés, 1 szívburkolob, 1 végkimerülés, 1 tüdőgümőkór, 1 agyarázódás és 1 mérgezési gyomorlob találtatott. Külső hulla szemle rendőri tekintetből 37-szer ejtetett meg. Öngyilkosságot 14 egyént követett el. Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 56 egyént áldoztatva.

Elmekórnak 10 esete lett hivatalos beavatkozás tárgya, 6 beteg megfigyelés céljából kórházba, — 1 tébolydába szállítottatott, 2 házi gondozás alatt hagyatott, 1 pedig az őrgöngyösi roham alatt meghalt.

Veszesség gyanújában volt eb által összesen 10 egyént maradt meg, és pedig áprilisban Csatárban 2, júniusban Pakodon 1, Zalaberben 2, júliusban Ohidon 1, Nemes-Apátiban 1, Kis-Görbön 1, augusztusban a sümegi János majorban 1, Alsó-Páhokon 1; az illetők mindnyájan Budapestre szállítottak a Pasteur-féle ojtó intézetbe, s ezideig mindnyájan egészségesek.

A közegészségügyet érdeklő rész befejezésül közli a jelentés, hogy a f. év április 1-től augusztus végéig a vármegye területén született 6.412, meghalt 4.483 s így a szaporodás 1.929.

A hasznos háziállatok egészségi állapota a több helyen felmerült járványok miatt lesújtó. Ambár a legelső betegülések alkalmával az 1888 évi VII-ik t. cz. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott utasítás zárlati intézkedéseivel azonnal és a legszigorúbban fogantatottak, a ragadós száj- és körömgyulladás a hasított körmű állatok közt a vármegye majd minden vidékén járványoszerűen lépett fel, s ez idő szerint 151 községben áll fent; — a baj enyhe lefolyású ugyan, mégis igen nagy közgazdasági hátrányokat okozott, a mennyiben a baj éppen a legnagyobb munkaidőre esik. — Ezen kívül a sertés-ézés is, dacára, hogy a mult évben a gazda közönség sertés állományának nagyobb részét elpusztította, a vármegye majd minden részén üti fel magát. Jelenleg 109 község van a vármegye területén sertésézés miatt zárlat alatt, melyek közül néhány községben már megszűnt ugyan a betegség, de a törvényes zárlati idő még nem telt le, miből folyólag a zárlat feloldása iránt az alispán nem intézkedhetett.

A szarvasmarha járási- és kereskedelmi forgalmát illetőleg április 1-től augusztus 31-ig a központból az illető községi megbízottak részére kiadott 85.889 drb 5 kros és 31.137 drb 3 kros marhajárási ürlap, melyekért 5228 frt 56 kr. szolgáltatott át a m. kir. adóhivataloknak.

A hasznos háziállatok közt előfordult járványok közül még egyéb elemi csapás is érte a vármegye lakosságát. Ugyanis a folyó évi augusztus hó első napjaiban országsszerte előfordult jégesők és viharok vármegyénkben is oly pusztításokat okoztak, hogy a szőlőknek, kukoriczáknak és egyéb őszi veteményeknek nagy részét tönkretették. A folytonos esőzések miatt a földműveléssel foglalkozó lakosság a gabona és takarmányműveket csak augusztus hó végén volt képes betakarítani s oly állapotban, hogy a szép reményekkel bízható termés számottevő része a kicsirázás, folytonos szárogatás s értékesökkenés miatt megsemmisült.

Általában az idei év a legmostohább közé számítható, s a közönség aligha lesz képes kötelezettségeinek minden irányban eleget tenni.

Ápril 1-től augusztus hó 31-ig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 85 volt, melyeknél az összes elharmasztott érték a hivatalos kárfelelveteli jegyzőkönyvek szerint 150.378 frt 44 krt tett ki; ebből biztosítva volt 77.518 frtnyi érték s így a biztosítatlanul szenvedett kár 72.860 frt 44 krra rúg. A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 8 esetben gyújtogatás, 12 esetben gondatlanság, 2 esetben villámcsapás és 63 esetben kideríthetetlen volt.

A jelentés szerint egyenes adó hátrálék volt 1895. évről 959.035 frt 38 $\frac{1}{2}$ kr., 1896. évi I., II., III. negyedévi előírás 1.488.978 frt 01 $\frac{1}{2}$ kr., összesen 2.448.013

Határozott, egyenes és nyílt volt ez a kérdés, hogy sem hazugsággal, sem tettetéssel előle kitérni nem lehetett.

A halvány ember lehajolt, megcsókolta a szőke asszony ajkát, s halkán, vonagló hangon sugott neki valamit, mintha az oltár előtt rebegné el az örök fogadalmat.

— Az emberek ítéletével, a társadalom gunyával tudnál-e szemben szállani érettem? Kitudnál-e ölni lelkedből egy egész világot, hogy utat építs ismét annak romjain?

— Az örök kárhozzátot is elviselném érted!

— S ha valamikor megbánnád elhatározásodat; ha egyszer, évek mulva ismét feltámadna szivedben az eltemetett világ; ha jönne egy idő, egy pillanat, melyben megunva engem, szeretnél eldobni magadtól?

— Asszonyom...

— Volna-e bátorságod rátafosni arra a szerencsétlen asszonyra, a ki örült szerelmébe hitét, reményét, mindenét reád bízta s fátyolt boritva hosszú évek kinszenvedésére, a te karjaid között keres menedéket s tőled várja egész boldogságát?

És azután nézte hosszasan, szelid, kérő tekintettel a halvány embert, a ki összekulcsolt kezét a szivére tette, hogy annak dobogásából olvashassa ki a feleletet. Előleg volt ez az óra a jövőből.

Egy sugár, mely az ébredő nap keltét megelőzte s rózsás fényével hajnal takasztott a sötét éjszakában.

Két egymásra talált szerelmes szív megnyilatkozása forrt össze abban az ölelésben, melynek nem volt tanuja senki, csak azaz énekes madár, amely picike kalickájában álmos fejcskékjé felítve, összecsatogtatta szárnyait s fityörészni kezdte a szerelem édes búsdalát.

frt 40 kr; ebből befizettetett 833.102 frt 02 $\frac{1}{2}$ kr., hátrálékban maradt augusztus végén 1.614.911 frt 37 $\frac{1}{2}$ kr. Hadmentességi díj címén hátrálék volt 1895-ről 98.718 frt 63 $\frac{1}{2}$ kr., 1896. évi befizetés 7072 frt 12 kr., hátrálék augusztus végén 91.646 frt 51 $\frac{1}{2}$ kr.

A törvényhatósági közutakon a sok észdések s egyes szakaszokon a levezető árkoknak és az utstének beöntése dacára a biztos közlekedés fentartható volt; műtárgyakban a mult évihez arányítva, rongálás alig számbavehető. Az utfenntartási költségelőirányzat 1897/8. évekre a közigazgatási bizottság által a törvény értelmében letárgyalott, közszemlére kitétetett s elfogadás végett a közgyűlésnek bemutatottak. Az 1897-ik évre szükséges fedanyag mennyiség megállapítottatott s szállítása vállalat útján biztosítottatott.

Vasut-, pósta- és táviratúgyek terén külön megemlítést érdemlő mozzanat nem történt.

A vármegye területén levő gőzmozgatók szemléje és megpróbáltatása pontosan foganatosítottak.

Az utadót illetőleg a jelentés szerint az 1896. évi I., II., III. negyedévi utadó az 1895. évi 74.398 frt 18 $\frac{1}{2}$ kr. hátrálékkal együtt 239.536 frt 84 $\frac{1}{2}$ krt tesz ki, melyből szept. 1-ig lefizettetett 76.995 frt 89 kr., töröltetett 5.942 frt 05 $\frac{1}{2}$ kr. s így hátrálékban maradt szept. 1-én 156.598 frt 90 kr.

A személy- és vagyonbiztonság a lefolyt időszak alatt, a betörések és apróbb lopások kivételével, semmiféle nagyobb mérvű büntetést által megzavarva nem lett; a kisebb tolvajlások tettesei a csendőrség által részben kinyomozva az illetékes bíróságoknak átadottak, részben nyomozás alatt állanak, s így a közbiztonság a vármegye területén ez idő szerint kielégítőnek mondható.

Mura-Szerdahelyen csendőrségi állomás rendszeresített, mely működését folyó évi július 1-én megkezdette.

A m. kir. csendőri őrzésközpontok által letartóztatva lett: gyermek gyilkosságért 1, gyilkosság gyanúért 1, emberölésért 7, emberölési kísérletért 1, súlyos testisértésért 12, rablás kísérletért 4, betörések lopásért 10, lopásért 54, lopás gyanúért 6, gyújtogatás gyanúért 1, zsarolásért 1, csalásért 4, orgazdaságért 12, okirathamításért 2, sikkasztásért 2, hatósági közeg elleni erőszakért 1, erőszakos nemi közönségesért 2, igazolvány nélküli csavargásért 28 egyént, továbbá 4 katona szőkevény és 6 körözött egyént fogatott el s szolgáltatott át az illetékes hatóságoknak.

A vármegye különböző alapjait illetőleg egyesített megyei pótadónál szept. 1-ig befolyt 36.260 frt 10 kr., a f. évi kivetése szeptember hóban foganatosítottak; megyei nyugdíjnál hátrálék 20 frt 95 kr., községjegyzői nyugdíjnál hátrálék 6.692 frt 32 kr., erdészeti alapnál 7.248 frt 73 $\frac{1}{2}$ kr., ebadónál 4.835 frt 04 kr.

A vármegyei törzsvagyon állaga szeptember 1-én 4531 frt 14 krt tett ki, mely összeg részint földterhementesítési- s takarékpénztári-, részint pedig magán kötvényekből áll s gyümölcsözőleg kezeltek.

Végül a jelentés a vármegyei közigazgatás összes központi és járási hivataloknak, valamint az árvászeknek ügyforgalmi kimutatását közli, amely kimutatás szerint március végén hátrálék volt 8661, aug. végéig beérkezett 74.593 s így elintézésére várt 83.254 ügydarab; ebből aug. végéig elintéztek 71.472 ügydarabot s így aug. végén hátrálékban maradt 11.782 db.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.

A cs. és kir. V. hadtestparancsnokság hadbizottságának 3200. sz. alatti átirata folytán alulírott kamara közhírré teszi, miszerint a Sopronban, N.-Kanizsán és Kőszegen állomásozó cs. és kir. közös hadseregbeli és m. kir. honvédsapatok számára megkívántó élelem szükségletek, nevezetesen kenyér, rozs és zab mennyiségek közös biztosítása iránt, t. 1896. évi október hó 5-én d. e. 11 órakor a cs. és kir. hadélelmezési raktárnál Sopronban tárgyalás fog tartatni.

A közelebbi feltételek az alulírt kamaránál a hivatalos órák alatt betekintheők a feltételi füzet pedig a megkereső pozsonyi cs. és kir. hadbizottságnál megszereshető.

Sopron, 1896. évi szeptember havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

II.

A m. kir. államvasutak igazgatósága 1000 darab kézi lagereblye, 8000 drb. vasalt erdélyi taliga, 650 drb. vasalt tölgyfa-kutveder és 250 drb. kis elemű szállítási társára hirdet pályázatot. Az ajánlatok 1896. évi október hó 10 ik napjának déli 12 órájáig az anyag- és leltárbeszerzési szakosztály főnökénél (Budapest, Andrássy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó) nyújtandók be.

Mire az érdekeltek figyelmét oly megjegyzéssel van szerencsénk föl hívni, hogy a részletes feltételek a a budapest—józsefvárosi állomáson levő központi szer-tárban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Sopron, 1896. évi szeptember havában.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

III.

A soproni m. kir. országos fegyintézet igazgatósága, az ezen kir. országos fegyintézetben 1897. január 1-től 1897. december végéig szükségelendő marha- és borjuhús szállításának biztosítása végett 1896. évi szeptember hó 29-én d. e. 10 órakor nyilvános árlejtést tart.

Mire oly megjegyzéssel hívjuk fel érdekelt köreink figyelmét, hogy szabályszerűen bélyegzett és kétszáz forint bányapénzzel ellátott irásbeli zárt ajánlataikat, mely ajánlatokban az ajánlott egység-árak számokkal és betűkkel kiürandók s az is kiteendő, hogy ajánlattevő a hivatalos órák alatt a nevezett fegyházigazgatóságnál bármikor betekintheők szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, a fent kiírt határidőig annál is inkább nyújtás be, mivel az árlejtési feltételeknek meg nem felelő, vagy más irányban szabálytalan, továbbá az

elkésze érkezett, valamint a pót és utóajánlatok figyelembe nem vevésére vétetni.

Sopron, 1896. évi szeptember havában.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos-rovat.

1. A cs. és kir. 48-ik számú hadkiegészítő kerület parancsnokságának 2188/kb. szám alatt kelt átirata folytán közhírré tétetik, hogy Zala-Egerszeg rend. tanvárosban tartózkodó hadseregbeli és hadi tengerészeti nem tényleges szolgálatban álló minden tartalékos katonára folyó évi október hó 24-én reggeli 8 órakor a kaszaházi nagyvendéglőben ellenőrzési szemlén, katonai igazolványi könyvvel, esetleg más okmányokkal ellátva okvetlen megjelenni, mert ellenkező esetben a megnevezett jelenléti vagy késlekedők az utószemlén a hadkiegészítő parancsnokság székhelyén lesznek kötelesek megjelenni, s azon felül amennyiben elmaradásukat igazolni nem tudják, a katonai fegyelmi szabályok szerint fognak büntetettetni.

2. Az utószemle a 48-ik sz. hadkiegészítő kerület székhelyén vagyis Nagy-Kanizsán f. évi november hó 22-én fog megtartatni.

3. Az ellenőrzési szemlén megjelenni nem kötelesek: a.) a papjelöltek és papnövendékek; b.) azok, kik ugyanezen évben tényleges szolgálatban állottak, vagy katonai kiképzetésben részesültek, vagy tartalékbeli fegyvergyakorlatot teljesítettek; c.) az ugyanezen évben tényleges szolgálatra, katonai kiképzetésre, vagy fegyvergyakorlatra bevonult azon egyének, a kik betegség miatt, vagy a katonai felülvizsgáló bizottság elé vezetésük céljából ismét a nem tényleges viszonyba helyezték át;

d.) az igazolvánnyal ellátott tartósan szabadságot altiztek, a kik nyilvános szolgálatban véglegesen vagy ideiglenesen alkalmazva vannak;

e.) a büntető vagy vizsgálati fogságban levők, s a feltételeken szabaddá helyezett fegyverek;

f.) a tengeri utazási engedéllyel, vagy külföldre szóló utlevellel ellátott egyének, ha tényleg hajón vagy külföldön tartózkodnak;

g.) azok, akik az ellenőrzési szemle idejében a rendőrségnél állanak szolgálatban;

h.) a tartósan szabadságotalt és póttartalékosok azon esztendőben, melyben besoroztattak.

4. Az ellenőrzési szemlén való megjelenés alól felmenthetők továbbá:

a.) a külföldön állandóan megtelepedettek;

b.) a betegeket, a polgármesteri hivatal által hitelesített bizonyítvány alapján;

c.) oly ellenőrzési szemlén kötelezettek, kik azt kellőleg beazonosított rendkívüli sürgős és halasztást nem tűrő családi vagy magán viszonyok, például a családi körben beállott súlyos betegség, vagy haláleset s több efféle miatt kéri;

d.) oly ellenőrzési szemlén kötelezettek, akiknek halasztást nem tűrő utra kell távozniuk;

e.) a hajózással foglalkozók, hivatásuk teljesítése közben;

f.) a védtörvény 56. §-ában megjelölt egyének, a mennyiben a hivatalos teendőik végzésére nélkülözhetetlen, felettes hatóságuk megkeresése folytán.

A felmentést az illetékes hadkiegészítő parancsnokság adja meg.

Az erre vonatkozó és kellően felszerelendő folyamódványok a polgármesteri hivatal útján az illetékes hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz nyújtandók be, — s a folyamódványhoz a katonai igazolványi könyv melléklendő.

Zala-Egerszeg 1896. szeptember 19-én.

Bottly Lajos polgármester.

Helyi megyei és vegyes hírek.

Meghívó. A „Zalavármegyei gazdasági egyesület“ folyó évi szept. hó 30-án saját helyiségében d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tart, melyre t. tagtárs úr ezennel tisztelettel meghívauk. A közgyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Folyó ügyek. 3. Netáni indítványok. Kelt Zala-Egerszeg, 1896. évi szeptember 21-én. Háczy Kálmán ügyvezető elnök.

Zalavármegye törvényhatóságának október 1-én tartandó rendes közgyűlésére a kibocsátott tárgysorozat szerint 65 ügy vétetett fel. A közgyűlés fontosabb tárgyai: az elhalálozás folytán megüresedett árvászeki elnöki állásnak s az ezen állásnak betöltése következtében esetleg megüresedő más tiszti állásoknak választás útján való betöltése; a vármegye 1897. évi költségvetési tervezetének előterjesztése; az 1897/8. évre szerkesztett uttfontartási költségelőirányzatnak jóváhagyás végett bemutatása; az 1897. évre a beteg ápolási és katonaszállásolási pótdó megállapítása; küldöttségi jelentés egy önálló vármegyei mérnöki hivatal felállítására tárgyában; küldöttségi jelentés az utadó egy részének természetben való leszolgáltatása tárgyában szabályrendelet alkotása iránt. Városunkat érdeklő ügyek: az elemi iskolák államosítása tárgyában, valamint a város némely utcái gyalogjárdainak asphaltpurkossal leendő ellátása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatok jóváhagyás végett beterjesztettek.

Kinevezés. Ö felsége a király *Karabélyos Elek* alsó lendvai kir. járásbírónak az ítélőtáblabírói címet és jelleget díjmentesen adományozta.

Ferenc József laktanya. A Csáktornya város által épített új lovassági laktanya ügyében a város előjárósága azzal a kérelemmel fordult felső királyunk elé, hogy a laktanyát nevével Ferenc József laktanyának nevezhesse el. Ö felsége beleegyezését a honvédelmi miniszter útján tudomására juttatta a város közönségének, hogy a csáktornyai új lovas osztály laktanya „Ferenc József laktanya“ nak neveztesse el.

A megyei állandó választmány folyó hó 24-én dr. Jankovich László főispán ömeltóságának elnöke alatt gyűlést tartott, amelyen az október hó 1-én tartandó közgyűlésre felvett ügyeket tárgyalta és készítette elő. Az állandó választmány Nován és Szent Gróthon szolgabírói állások felállítását javasolja a közgyűlésnek, továbbá egy önálló vármegyei mérnöki hivatal felállítását, az utadó felének természetben való leszolgáltatását s e tárgyban szabályrendelet alkotását; a Tapoleza—kiszthelyi vasut segélyezése tárgyában beadott kérvényt véleményezés végett a vármegyei vasuti bizottságnak kiadtni javasolja; Szemenye községet a Mura folyó veszélyeztetvé, rögtönki segélykérő uttfontartási alapról a választmány 1200 frt kiutalványozását javasolja; a vendvidéki és muraközi azon tanítók jutalmazására, akik a magyar nyelv tanításában legszebb előmenetelt tettek, az eddig a megyei törzsvagyongó kiutalni szokott 300 frt évi jutalomnak az 1897-ik évben a közművelődési alapról való kiutalását hozza javaslatba az állandó választmány.

Képviselőtestületi ülés. A városi képviselőtestület október 3-án d. e. 9 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Az 1897. évi városi költségvetési előirányzat előterjesztése. — Tanácsi előterjesztés a főgymnasiumi hitoktatás ügyében. — A temető bizottság előterjesztése a fehérvégi vendéglőtől a temetőig készítenő gyalogjárda vonatkozáslag. — Löwinger Simon telepedési engedélye.

Kaszino estély. A zalaegerszegi kaszino október hó 1-én, a megyei törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlés napján, estélyt tart, melyre úgy a tagokat, mint azok családtagjait s vendégeket meghívja a rendező bizottság.

Előterjesztés. *Sümeghy Kálmán*, az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“ nagy-kanizsai főügynökkéneke titkára, Szegedre helyeztetett át. Köztudomású, hogy Szegeden van az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“ nak a legjelentősebb, legnagyobb főügynökkéneke s így Sümeghy áthelyezése oly elismerés illetve előléptetés számba megy, amelyet a póttá lelkületi, ismert író és titkár fényesen kiérdemelt. Nagy Kanizsa társadalmára nézve távozása nagy veszteséget jelent.

Nyilvános közszólet. A tekintetes nemesi pénztár a helybeli népkönyha javára 50 frtot, Weisz Ede ur a zalaegerszegi takarékpénztár elnöke a négyzet részére 2 fortot voltak szivesek adományozni, mely összegért köszönetet mond az elnök.

Kinevés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Szováthy Lajos* csáktornyai képezdei rendes tanárt a pápai áll. tanítóképző intézet igazgatójává nevezte ki.

Köszönetnyilvánítás. A „Zalavármegyei takarékpénztár részvénytársaság“ az 1895. 6. üzletévi nyereségéből a zalaegerszegi önkényes tüzoltó egyesületnek 15 frtot, a zalaegerszegi polgári és felső kereskedelmi iskolai önképzőkör és segélyegyesületnek 10 frtot, a zalaegerszegi iparos ifjak betegséggyógyító egyesületnek 7 frt. 79 krt, a zalaegerszegi karácsonya egyesületnek 5 frtot, a zalaegerszegi munkások betegséggyógyító egyesületének 5 frtot adományozott, mely szives adományért a nyilvánosság útján is halás köszönetüket fejezik ki nevezett egyesületek elnökei.

A kiszthelyi all. segélyezett felső leány iskolát a vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszterium állami polgári leányiskolává alakítván át, az ott működő tanerőket, névszerint *Bíró József* igazgatót, *Csathó Alajos* és *Póch Zsigmond* tanárokat és *Bíró Józsefné* kézimunka tanítónőt hasonló minőségben az állami polgári leányiskolához kinevezte. Ugyancsak a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium az állami polgári leányiskolához gondnoksági tagokká kinevezte dr. *Csanády Gusztávot*, dr. *Burányi Gergelyt*, *Nagy Istvánt*, *Takách Imrét*, *Pető Vilmost*, *Oppel Károlyt*, *Schadl Jánost*, *Beck Sándort*, *Götz Ferencet*, *Lénárd Ernót*, dr. *Hanny Ödönt*, *Stüder Lajost*; hivatalból tagja a gondnokságnak *Bíró József* polg. leányisk. igazgató.

Tapoleza város képviselőtestülete legutóbbi rendes közgyűlésén megállapította 1897. ik évi költségvetését a városi tanács részéről egybeállított tervezet alapján, amelyet csekély módosítással elfogadott. A város 1897. ik évi pótdója 59.2% lesz.

Gymnasiumi tanulók Kísfaludy Sándor emlékének. A kiszthelyi kath. főgymnasium ifjusága a tanári karral f. hó 21-én, hétón tanulmányi kirándulást tett Sümeghre, hogy ott Kísfaludy Sándor halhatatlan költőnek emlékének tejezze be a millenárius szünnapokat. A kirándulók hétón reggel 7 órakor indultak el Kiszthelyről 20 fogaton, elől nemzeti zászlóval. Sümeghre érve Kísfaludy S. siralmát kereste fel először az ifjuság; itt Pákor Adorján, a magyar irodalom tanára, emlékbeszédet tartott. A tanulók hazafias dalokat zengtek. Bena a városban Kísfaludy S. emlékszóbránál és szülőházánál Sáros Géza 8. osztályu tanuló Kísfaludy S. egy szép hangulattaljes költeményét szavaltá el, mely után az ifjuság több hazafias dalt zentget el ismét. Ezután megnézték a templomokat, hol egyházi énekeket zengtek; majd felmentek a várba, honnan hosszasan szemlélték a szép vidéket; az ebéd elköltése után — úgy d. u. 3 óra táján — ismét kocsikra ültek a vidám kirándulók s elhagyták Kísfaludy szülővárosát; 6 órakor érték Kiszthelyre, hol a lakosság lelkes fogadtásban részesíté a műzafiákat.

A sümeghyi reáliskola tanári kara szeptember havi gyűlésén foglalkozott az iskola államosításával, s elhatározták, hogy dr. Kelemen Károly igazgató vezetése alatt három tagu küldöttség útján fogják a miniszteről kérelmezni a sümeghyi reáliskolának államosítását. Fontos e kérdés az iskolára annyival is inkább; mert a jelenlegi tanárihány mellett évről évre átlépnek állami szolgálatba az intézet tanárai; így a folyó tanév elején is két tanár, akik közül egyik 17 évig volt Sümeghen a reáliskolánál tanár, ment állami szolgálatba; itt ugyanis több fizetésük van, mint az államsegélyvel fenntartott községi reáliskolánál.

A kiállítási sorsjáték nyereségtárgyai. A kereskedelemügyi miniszter már kinevezte a kiállítási tárgysorsjáték nyereségtárgyainak megvásárlására a vásárló-

bizottságot, a mely már meg is kezdte a vásárlásokat. A bizottság összesen 19,848 nyereségtárgyat vásárolt össze. Ezek között lesz egy 20,000 korona értékű, egy 10,000 korona értékű, egy 6000 korona értékű és tíz 2000—2000 korona értékű. Az eddig vásárolt tárgyak közül kiemeljük azt, a melyik a második tőnyeresemény lesz, s a mely pompás briliant diadémból, brilians brosból és egy pár függőből áll. Vásárolt ezenkívül még a bizottság egy teljes uri szobaberendezést is, mely mahagoni fából bronz felszerelésekkel készült és a mely gyönyörű kivi teléni fogva a kiállítás ideje alatt méltó felülnést keltett. A többi vásárolt tárgyak a következők: egy gyönyörű ezüst tálcá, egy nagy fedeles pokál, egy gyémántbros három gyönggyel és egy rubinttal, két karperec, 2 női és egy férfi óralánc, három brilians gyűrű, öt diszes ezüstserleg, különféle ezüst asztaldíszek, három díszszekrény 1000—1000 korona értékben, egy díszmülakatos toalett tükör 2000 korona értékben, három szalon szekrény 1000—1000 korona értékben, porcellán dísztányérok, függő lámpák 400 korona értékben, tizenkét személyre való asztalkészlet stb. A vásárolt tárgyak egész részletes jegyzékét az érték megnevezésével és az eladó nevével együtt legközelebb közzé fogjuk tenni. A vásárló bizottság természetesen napról napra folytatja vásárlásait és minden csoportra kiterjeszti figyelmét, a hol csak a célnak megfelelő vásárolható tárgy van. Megjegyezzük még, hogy sorsjegyek, darabonként 20 krajcárjával, kaphatók a kiállítás igazgatóságánál, az összes dohánytőzsdékben, továbbá a főelárusító helyen: Károly-kürt 24. szám, a honnan a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldik meg a megrendelőnek a sorsjegyeket.

A csáktornyai kisededő egyesület három éves cyclusa a folyó év végével lejár, miért is a választmány Ziegler Kálmán egyesületi elnök elnöke alatt tartott ülésén az új cyclusra a tagok gyűjtését elhatározta. A tagok jelenlegi száma 92, akik 2 frt évi tagsági díjat fizetnek.

Eljegyzés. *Grünbaum Samu* magyar államvasuti hivatalnok Soroksárott eljegyezte Zala Egerszegen *Guth Róza* kisasszonyt.

A kiszthelyi tanintézetek népessége az új 1896/7. évben: A főgymnasiumban 271, — az irgalmas nővérek polgári leányiskolájában 96, — az állami polg. leányiskolában 55, — a községi elemi fiu- és leányiskolában 550, — az irg. nőv. elemi leányosztályában 190, az ovodában 120 tanuló, összesen 1282. Ezen szám azonban még nem végleges, mert szórányosan még mindig jelentkezhetnek tanulók beiratáson.

Hymen *Silberspitz Samu* Budpestről eljegyezte *Számek Regina* kisasszonyt Zala Egerszegen.

A félárú menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványoknak a hivatalos kiküldetések és az át költözködések alkalmával való kötelező használata tárgyában a pénzügyminiszter 1896. évi 62.856. sz. a. a következő körrendeletet intézte valamennyi pénzügyigazgatóságához és hivatalhoz: „Kételek merülvén fel arra nézve, vajjon az állami alkalmazottak, kik a félárú menetjeggyel való utazásra feljogosító arcképes évi igazolványt maguknak megszereztek, a hivatalos kiküldetések és az átköltözködések alkalmával az igazolványok használatára kötelezhetők e, vagy sem; továbbá, hogy az ily igazolvánnyal rendelkező állami alkalmazottaknak vasuti menetár címén mily összeg felszámítására lehet jogos igényük: alkalmazkodás és egyöntetű eljárás végett a következőket rendeltem: 1. Az állami alkalmazottaknak hivatalos kiküldetések és átköltözködések alkalmával járó illetményekre nézve alkotott és a „Pénzügyi Közlöny“ f. évi 10. számában 1896. évi 811/P. M. sz. alatt közzétett szabályzat 58. §-ának, illetőleg a pénzügyminiszterium ügykörére vonatkozó szolgálati szabályok 202. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezések kötelező jellegének lévén tekintendők, azok az állami alkalmazottak, akik félárú menetjeggyel való utazásra feljogosító arcképes igazolványokat szereztek, a hivatalos utazások és átköltözködések alkalmával a kérdéses igazolványokat használni is tartoznak és uti számláikban csakis az ezen igazolvány alapján váltott vasuti jegyeknek megfelelő menetárak vannak feljogosítva felszámítani. Megengedem azonban, hogy az arcképes évi igazolvány kiállítására alkalmával készpénzben befizetett 2 frtnyi összeg az igazolvány beszerzése után a m. kir. államvasutak vonalain teljesített első hivatalos utazásról benyújtott utiszámlában felszámíttassék s hogy a kérdéses összeg a nevezettek javára érvényesíthessék. 2. A pénzügyi hatóságok és hivatalok, illetve számvévo osztályok az állami alkalmazottak által beszerzett évi arcképes igazolványokról pontos nyilvántartást kötelesek vezetni, és az utiszámlák láttamozásánál, illetve érvényesítésénél az 1. pont alattiak pontos betartására szigoruan ügyelni tartoznak. 3. Amennyiben évi arcképes igazolvánnyal rendelkező egyes állami alkalmazottak jelen körrendelet megjelene előtt tett hivatalos kiküldetéseikről utiszámláikat azonban csak annak megjelenése után nyújtották be és egybeállításuk alkalmával nem a fentebbi értékben jártak volna el, úgy a nevezetteknek utiszámlái már a most közölt elvek szerint vizsgálándók meg és érvényesítendők.

Iskolák segélyezése. A soproni kereskedelmi-é iparkamara f. hó 3-án tartott rendes közös ülésén a zalaegerszegi kereskedő tanonciskola részére 50 frt, a kiszthelyi kereskedő tanonciskola részére 50 frt, a zalaegerszegi iparos segédek szakrajztanfolyama részére 50 frt évi segélyt szavazott meg az 1896/7-ik tanévre, mely segélyek 1897. évi január hó 1-től fogva a kamara pénztáránál felvehetők.

Vásárlások az ezredéves kiállításon. Az országos iparegyesület a hazai ipar pártolása érdekében a következő felhívást intézte a közönséghez: Az ezredéves országos kiállítás általános elismert erkölcsi sikerét nagy mértékben előmozdítaná, ha a hazafias közönség a kiállító iparosok által hozott áldozatokkal kellőképpen méltányolná. Ez természetesen első sorban a kiállított tárgyak megvásárlása által történhetik. Előkelő köreink és általában nagy fogyasztó közönségünk a kiállításon meggyőződhetnek

a magyar ipar versenyképességéről és számos oly kitűnő tárgyat találunk az ipari csoportokban, a melyeknek megvásárlása által jelentékeny szolgálatot tehetnek a kiállításban részt vevő iparosoknak. Az ezredéves kiállítás messzeható jelentőségénél fogva is bizonyára sokan kíváncsiak egy-egy emléket beszerezni, hogy a későbbi nemzedékek méltánylását is biztosítsák a nagy nemzeti ünnep e méltó kerete számára. Felhívjuk tehát a mélyen tisztelt közönséget, hogy a kiállítás hátralevő rövid idejét egyrészt szükségleteik fedezésére, másrészt emléktárgyaik bevásárlására a legjobban felhasználni sziveskedjék, hogy a hazai ipar iránt való elismerését az ezredéves ünnep alkalmából méltóképpen kifejezésre juttassa.

A Sarvarott levő Vas megyei cukorgyár részvény társaság legközelebb adta ki az 1895/6-ik évre szóló mérlegét, amely szerint a részvénytársaság vagyona 1,916,953 frt 45 kr., teher 1,886,372 frt 56 kr., s így az 1895/6-iki üzletév tiszta nyeresége 30,580 frt 89 kr.

Tüzek varmegyénkben. F. hó 18-án délelőtt Csömödéren tűz támadt, mely 47 házat melléképületekkel, gabona- és takarmánykészlettel együtt elhamvasztott. Az alispáni hivatal távirati megkeresésre a károsultak részére 200 frt segélyt utalványozott ki. F. hó 20-án meg Sándorházán volt nagy tűz. Elégett 24 ház 43 melléképülettel, a behordott gabona- és takarmánykészlettel együtt. Az alispáni hivatal táviratilag tudatta a helygymintiszterrel a községet ért szomorú csapást s kért segélyt a károsultak javára.

Országos vásár elhalasztása. A Csáktornya és vidékén folyamatban volt katonai hadgyakorlatok miatt a Szent Ilonán szeptember 22-én tartatni szokott országos vásárt ez évben kivételesen szeptember 29-én tartják meg.

Nagysád saját érdekében kérje levelező lapon Weiner Mátyás Budapest, VI. Andrassy ut. 3. legnagyobb divatruházának legújabb *ősz gyapjú szövet és selyem minta gyűjteményét*, mely kirátna postafordulával ingyen és bérmentve megküldetik.

Drávaba fulladtok. A légrádi alsó-révnél Szokácsics Mátyás muravidéki lakos csónakjával a part közelében evezett. Az erős áram eközben partszakadást idézett elő s a leomló földtömeg Szokácsicsot csónakjából kiűtötte, s a vízben nyomtalanul eltűnt.

Aranyárkelet pótlék. A vámlételeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkeletpótlék (agio) október hónapra 19-05%-ban állapított meg.

Vasuti menetrend. Zala-Egerszegről indul Bobára 6 ó. 30 p. reggel, 9 ó. 29 p. délelőtt, 4 ó. 49 p. délután; Csáktornyára 4 ó. 54 p. reggel, 5 ó. 54 p. délután. Zala-Egerszegről érkeznek: Bobáról 9 ó. 28 p. délelőtt, 5 ó. 44 p. délután, 9 ó. 18 p. este; Csáktornyáról 9 ó. 13 p. délelőtt, 8 ó. 24 p. este. Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-Iván között: Zala-Egerszegről Szent-Ivánra indul 6 ó. 22 p. reggel, 11 ó. 39 p. délelőtt, 2 ó. 39 p. délután, 5 ó. 08 p. délután. Szent-Ivánról Zala-Egerszegről érkeznek: 8 ó. 19 p. reggel, 1 ó. 03 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 6 ó. 53 p. este. Szent-Ivánról indul Nagy-Kanisza felé 5 ó. 57 p. reggel (gyorsvonat) 12 ó. 25 p. délután, 6 ó. 12 p. délután (gyorsvonat), 8 ó. 53 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel; Szent-Ivánról indul Szombathely felé 7 ó. 36 p. reggel, 9 ó. 52 p. reggel (gyorsvonat), 3 ó. 15 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. — Nagy-Kaniszáról a vegyes vonat Szent-Ivánra érkezik 7 ó. 22 perckor este.

Vasuti menetrend változás. Lapunk zártáig még nem kaphattuk meg sem a magyar államvasut, sem a déli vasutnak október hó 1-ével kezdődő téli menetrendjét. A napi lapok közlése alapján azonban figyelemztetjük lapunk olvasó közönségét, hogy a magyar államvasutak igazgatósága október hó 1-ével beszünteti (vagyis e napon már megszűnik) a reggel 6 ó. 30 perckor Zala-Egerszegről Bobára induló és este 9 ó. 18 perckor Bobáról Zala-Egerszegről érkező vonat közlekedését, amely vonatok a Budapest—Győr özt közlekedő gyorsvonattal voltak összekötésben.

IRODALOM

Kérem. A tanítókhöz, tanárokhöz intézzük szavunkat. Új negyed küszöbén állunk. Most van napirenden minden iskolában az új esztendőre a tanügyi lapok megrendelése. Kérjük tehát a tanárokat, tanítókat, hogy minél tömegesebben pártolják, s az iskolai könyvtár számára is járassák a Nemzeti Iskolát. Első sorban az aktuális ügyekkel foglalkozunk ugyan, de azért olyan cikkeket is jelennek meg lapunkban, melyek megérdemlik a megőrzést, azért ajánljuk az iskolai könyvtárak számára is. Három évi fenállása megengedi kimondanunk, hogy házagot pótolunk. S hogy a tanítók és tanárok érdekeit miképpen szolgáltuk, azt legjobban önk tudják, akik legnagyobb részben nem csak olvasóink hanem munkatársak és védelem keresők is voltak. A hol a tanítók és tanárok érdekeit kellett szolgálni, ott voltunk mindenütt és ott nem úgy jelentünk meg, mint egyszerű krónikások, hanem a munkában is részt vettünk. Elég példa rá a tanügyi kongresszus! És most újból bizalommal kérjük önök, hogy az új iskolaesztendő alkalmával barátaiknak, ismerőseiknek — különösen egyleti gyűléseken — lapunkat megrendelésre ajánlani kegyeskedjenek. A Nemzeti Iskola koronként képeket is hoz s ilyenkor többnyire érdemes férfiak arcképeit mutatja be. Csak most nem rég jelent meg pld. a Délvidéki tanítóegylet tisztikarának a képe s nemsokára adjuk az Aradvidéki s más fontosabb egyletek tisztikarának a képét. A Nemzeti Iskola előfizetési ára: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Nagy és terhes a feladat, amit a Nemzeti Iskola végez. És ehez szükséges a tömeges pártolás. Ezért ajánljuk ezuttal is szíves figyelmükbe. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a Nemzeti Iskola kiadóhivatala, Bpest, VII. Rottenbiller-utca 5/a.

Budapesti Napló, az újságírók lapja. Élénken emlékszik még a magyar közönség annak a tizenhétéves magyar újságíróknak az esetére, akik az idén július végé-

vel testületileg odahagyták a Pesti Napló szerkesztőségét és megalapították a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével, a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Naplót. A lelkes kis csapat most alig négy hét leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságszolgáltatója lett. Magával hozván a régi szerkesztőségéből fényes és jóhírű írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség, e lap szabadelvű és független politikájának, nemzet-érületének és magas izlésének minden huszonnégy órában ismétlődő bizonyosságát adja: a Budapesti Napló ma már nem csak kelet-kezesnek történetében új és eredeti, de a közönség szimpátiájának gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, komoly, tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomatékosan teszik a keletkezésére új, de politikai súlyra máris jelentékeny újság véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonala, kitűnően szerkesztett közgazdasági rovata, gazdag hír- és művészeti rovat, s egyéb közleményeinek változatosága és folyton gyarapodó bővsége: napról napra ékezősülően tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is, amely megjelenését megelőzte. A Budapesti Napló szerkesztősége, amely csak a addigi munkásságára, hirlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpátiájára appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csalódott önbizalmában és nem csalódott a közönségében, amely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csalódik benne, arra vállatve, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Pái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Jánovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán nyáron napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hirlapírói kvalitásait viszi a harcba. Hűségű szövetsége e ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Ágostó Adolf, Bessenyei Ferenc, Békely Antal, Eötvös Károly, Feszély Géza, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné Nógáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István nevet említjük most. Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövődjé szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, amely senkié másé, csak a szerkesztőségé és a közönségé, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségében semmiféle sem hasonlítható hatalmas erőforrásra van. Olvasóink figyelmét nyílt is felhívjuk a Budapesti Naplóra és ismételve a legmelegebben ajánljuk az újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésekre azoknak, akiknek a magyar hirlapírodalmi magasszínvonalában a magyar írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

„Az Athenaeum Olvasótára,” mely mindinkább tért hódít a művelt magyar közönség körében, most ismét két munkával, újabb négy kötettel szaporodott. A „ancia regényirodalom legkiválóbb alkotása, Faul Bourget „Bűnös szerelm” című két kötetes regénye jelent meg ebben a vállalatban, Tóth Béla remek magyar fordításában. Az előkelő európai kritika majdnem egyhangú szavazásával, ezt tartják Paul Bourget legkitűnőbb regényének, melyben korunk erkölcsi a legtalálóbban vannak festve, mindvégig rendkívüli érdekes mese keretében. De nem is mese ez, hanem a való élet egy darabja, igaz történet álnévek alatt; mert a szereplők minden szava, minden eszékélménye az életből van ellesve. A szerző tulajdonképpen az erkölcsi élet nagyobb kérdéseinek megoldására keres példákat a való életből és amit az elméleti tételekkel öblődő moralisták soha sen tudnak elérni, Paul Bourget szemléltetőleg tanít meg bennünket az erkölcsi igazságokra, főként a becsületességre. Rajzai rendkívül megkapók, néha merőzeknek látszanak, mint valami csucsvibe boltozat; de azért hamis megdönthető okoskodást ebben a két kötetben éppen nem találunk. Az Athenaeum Olvasótára egy igen érdekes eredeti magyar regényt is közöl Bartók Lajos tollából. A két kötetes regény címe „A szemfényvesztők.” Tártya a magyar közéletből, a középső osztályból van merítve. Az egyes alakok nagy humorral vannak megrajzolva, a nélkül hogy tartalakok lennének azokból. Ez már magában véve is irodalmi siker, mert a fantázia féltelenségével csapogó regényírók többnyire túlszokba szoktak esni és rajzaik a való életől minél inkább eltávolodnak. Bartók ellenben hű arcképet akar nyújtani, a melyekkel sok derült perccet fog szerezni az olvasóknak. A vállalat minden egyes kötetének ára díszes vézonkötésben 50 kr.

Közkezdelttségben talán egyedüli képes hetilap a „Képes Családi Lapok” és e lap szerkesztősége ezt a közkezdelttséget nemcsak megtartani, de mindjobban fokozni igyekszik, és éppen azért az őszi idényben, mikor az olvasó kedv nagyobb: a művelt magyar olvasó közönség ismételt pártfogását, támogatását kéri. Ennek ellenében igéri, hogy a jövőben is e lapnak hasábjain a jeles és kiváló írók és költők adnak egyútnak találkozókat. Említésre méltó, hogy e lap minden régi és újszintén új előfizetőinek, habár az októberi negyedtől is lett e lap előfizetője, karácsonyi ajándékkul V. Gaál Karolin ismert író tollából eredt legújabb „Férfigyűlő” című regényét kapják teljesen díjtalanul, imé, pedig szép díszkötésben. Előfizetési ára a „Képes Családi Lapok”-nak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Madame sans Gêne — a szókimondó asszonyosság, Linke Pál ily című vig kupléja az egyik száma a szept. 15-én megjelent XVIII. számú „Zenélő Magyarország” zenemű folyóiratnak. Ez ügyesen szerkesztett zenemű folyóirat ezen füzeté a terti szép kuplén kívül még a

következő szép zongoradarabokat hozza: Iványi J. „Ha meghalok, visszajárok...” remek szép magyar dal. Gróf Zichy Géza gyönyörű poetikusszövegére, — Zsadányi Ármánd, „Nem vagy lány” című közkezdelt népdalát — és Ohlhannt F. „Álomképek” című igen sikerült ábrándját. A folyóirat havonta 2-szer, mindenkor 10—10 oldal zenét hasonló gazdag tartalommal ad s negyedévre 6 ily füzet előfizetési ára 1 frt. Minden zongorázónak érdeke a szép vállalatot megismerni, s e célból mutatóvényszámot bárkinek küld a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatala Budapest Csengery utca 62. sz., a hova az előfizetések is intézendők.

Egy könyvtár ingyen! A fővárosi lapok közül igen rövid idő alatt lett egyike a legkedveltebbeknek a „Magyar Újság”, a hamisítatlan és igaz szabadelvűségnek ez az őszinte szószólója, melynek főszerkesztője Fenyvessy Ferenc dr. országgyűlési képviselő, felelős szerkesztője pedig Kende Zsigmond. Kedvelté és népszerűvé tették a lapot nemcsak iránya, nemcsak előkelő hangja, de kitűnő hírszolgálat, pontossága és magas színvonalon álló szépirodalmi rovata, mely a magyar irodalomnak legjelesebb produktumait közli. Tárcarovata, melynek vezetője Kóbor Tamás, a kedvelt író, gazdag és változatos, regényei pedig vonzó és érdekfeszítő. Vezércikkeit a főszerkesztőn kívül több kitűnő politikuskunk írja. Köztük: Makfalvi Dózsa Elek, Zay Miklós gróf, Öváry Ferenc dr. országgyűlési képviselő. Tárcái pedig: Kóbor Tamás, Prém József dr., Werner Gyula dr., Vay Sándor gróf, Szarvas Mariska, Szöllőssy Zsigmond, Bartók Mariska, Szeredai Leó, Toma Szilárd, Lux Terka, Erdélyi Zoltán, Ágai Béla, dr., Beksics Gusztávné (Bogdanovics György), Körösy László dr., Zemléni Árpád stb. Kedvelt specialitását képezik a „Magyar Újság”-nak humoros karcolatai, nemkülönben szerkesztői üzenetei, melyek közt a szerkesztőség készséggel ad felvilágosítást minden beérkező kérdésre, valamint élvezetes „Innen-onnan” rovata. Közgazdasági rovata igen bő és alapos. A „Magyar Újság” naponként 16—24 oldal terjedelemben jelen meg és előfizetőit rendkívül értékes kedvezményben részesíti. A „Magyar Újság” előfizetői ugyanis egész ingyen kapják meg a „Magyar Újság” könyvtárának kiadványait, havonként egy kötet regényt, úgy, hogy a lap előfizetői egy év alatt egész könyvtárra tesznek szert. Mind a mellett a „Magyar Újság” olcsóbb, mint bármely más fővárosi napilap, a menyiben előfizetési ára egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, 1 hónapra 1 frt. Egyes számának ára a fővárosban 4 krajcár, vidéken 5 krajcár. Az előfizetési összegek legcélszerűbben postautalvánnyal küldhetők be a „Magyar Újság” kiadóhivatalához, (Budapest, IV., Vármegegy-utca 15. sz.), mely készséggel szolgál mutatóvényszámmal is.

Keszthely város monografiája — címmel Bonts József keszthelyi segédlelkész egy díszes kiállítású, 492 lapra terjedő munkát irt Magyarország ezredéves fennállásának emlékére. A fiatal szerző művén egész szeretettel és odaadással csüngött, lelkiismeretesen áttanulmányozta a rendelkezésére állt kútforrásokat s azokat teljes alapos sággal feldolgozva, oly vonzónan írta le, hogy olvasás közben elfeledjük azt a körülményt, hogy monografiát olvasunk. Csak gratulálhatunk Keszthelynek, hogy a város történetének megírása ily avatott kézbe jutott. A mű tartalmát röviden a következőkben adjuk: *Az első rész* szól a város és vidékéről általában a következő fejezetekben: Keszthely földrajzi és természetrajzi ismertetése, vagyona, lakossága, történeti áttekintése, vidéke. *A második rész* felöleli a város erkölcsi, szellemi és anyagi művelődésének tényezőit a következő fejezetekben: Keszthely vallási és tanügyi viszonyai, a városban levő hivatalok, egyesületek, humanus intézetek és alapítványok, Keszthely az irodalom és művészet terén, Keszthely az anyagi haladás terén. *A harmadik részben* szerző ismerteti a város földesurait és kiváló embereit a következő fejezetekben: Keszthely földesurai, Keszthely kiváló emberei, Keszthely a millenniumi évben. A művet 33 fénynyomatú kép gazdagítja. A csinos kiállítású, érdekes munka egyedül a szerzőnél kapható Keszthelyen a plebánián. Ára 2 frt 50 kr.

A magyar harci vitézség lelkesítő nagy képe tárul fel előttünk, ha a most vett füzetét lapozgatjuk a Szalay-baróti féle „Magyar nemzet története”-nek. Számszerint a 46-ik füzet egész sorozata a törökkel vívott csatáknak vonul el előttünk írásban és gazdag, egykoru képdíszben. Rudolf királynak kedvez a harci szerencse. A török uralom fényesillaga halványodni kezd Magyarországon és a hosszas háborúskodások után közelgünk az 1603 évhez, mely az óhajta óhajtott békét hozta, — bár csak rövid időre. Füzetünket egy rendkívül szép és művészi kiviteli képmelléklet díszíti. „Az ifju Tökölly menekülése” címen, Székely Bertalan után. Ezen felül következő érdekesnél érdekesebb illusztrációkkal bővelkedik füzetünk, u. m. Mária Krisztina főhercegnő, Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem neje, Mansfeld Károly herceg, Esztergom ostroma 1595-ben, Visegrád ostroma 1596-ban, Hatvan megvétele 1596. VI. Mohamed szultán. Eger ostroma 1596-ban. A mezőkeresztesi csata. Báthory Endre biboros a'írása. Báthory Endre halála. Báthory Endre feje. Mihály vaida. Bástya György. Bástya emlékére. Tata visszavétele 1597-ben. Pápa visszavétele 1597. Pálffy Miklós a győri hős arcképe és aláírása. Győr visszavétele 1598-ban.

Válogatott költői olvasmányok a költők rövid élet-rajzával. A középtanodák, polgári iskolák, valamint egyéb hasonló tanintézetek növendékeinek használatára. Nyelvi és tárgyi jegyzetekkel ellátva. Szerkesztette: Kászonyi Mihály, a paksi állami polgári iskola igazgatója. Harmadik, bővített kiadás. Ára 1 frt. 20. A munka körülbelül harmadétszáz költeményt foglal magában, képviselve bennök minden költői műfajt. Talál benne a szaktanár iskolai szavalásra, továbbá valamely műfajnak szemléltetésére és begyakorlására, valamint vizsgálati, alkalmi és hazafias ünnepélyekre alkalmas költeményeket.

Foulárd-selymet 60 krtól 3 forint 35 krig méterenkint — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot stb. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín- és mintázattal) stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával: küld **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nyilt-tér.

**Müller-
szálloda „A MAGYAR KIRÁLYHOZ”
BUDAPESTEN.**

A város központjában. Újnan berendezve. Villanyos világítás. A földalatti vasut végpontján. Új tulajdonos. Kitérő szolgálat. Igen mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálás nem számítatik.

Újszülött gyermekek,

kiket anyjuk vagy egyáltalán nem, vagy csak elégtelenül szoptathat, legtermészetesebb módon nevelhetők fel a

H. Nestlé-fele gyermektápliszttel.

Mintadobozok és leírások, melyekben a készítés módja és a kontinens legtekintélyesebb szakértőinek és gyermekorvosainak bizonylati vannak kinyomatva, kívánatra ingyen küldetnek meg. Főraktár: F. Berlyák I. Naglergasse 1.

Nestlé Henrich Gyermeklisztje 90 kr.
Nestlé Henrich Kondensált teje 60 kr.

F. Berlyák Bécs. I. Naglergasse 1.

Raktárak minden gyógyszerárban és droguistakereskedésekben. Zala-Egerszegen **Kaszter Sándor** ur gyógyszerárában.

Dr. Fridinger, az alsó-ausztriai országos felene intézet igazgatójának, bizonyítványa szerint a Nestlé-fele táplisztt Ausztriában 1872-ben bevezettetvén, hitelesen beigazoltott hogy 2 éven át 84 szopásra alkalmatlan, vagy betegség folytán dajkaemlőn nem táplálkozható gyermeknél a legkiválóbb eredménnyel használtott, és ez által a gyermek halandóság is apadt. Erek során a társadalom minden rétegébe behatolva és 30 év óta az egész continensen elterjedve, a „Nestlé”-fele gyermektáplisztt ma már senki előtt sem ismeretlen.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

**Törlesztéses kölcsön
földbirtokokra.**

Kölcsön a valódi becsérték 3/4 részéig 20—50 év közti időre **kézpénzben**. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. **Csekély kamattal** tölke is törlesztetik. Lebonnyolítás **legrövidebb idő** alatt.
— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás **díjtalan**. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingtatlan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,
Budapest VI., Váci-körút 39.

Legnagyobb **Ingtalan- és Jelzalog Forgalmi Intézet** a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmány-szerűleg ajánlva van.

5084/tk. 896.

HIRDETMEŒY.

Meddes és Győrökháza községek telekkönyvei tagosítás következtében az 1869. évi 2574. sz. szabályrendeletre képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan tognatosítottatik.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás, miután a nevezett községek Pórszombat községhez tartoznak, Pórszombat községben **1896. évi november hó 2-ik napján** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

I. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a tagosított birtoknak telekkönyvi bejegyzése után a téves bevezetésből eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitérőt határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezzék iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik s a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett, a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentes ség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíróság telekkönyvi hatósága.
Alsó-Lendván, 1896. szeptember 12-én.

Horráth, kir. albiró.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli jelzalog-kölcsönket kieszközöl, valanint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5%-kal rendezi gyorsan és discret, minden előleg nélkül.

Herczeg Sándor
Budapest, Gyár utca 19.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Zala-Egerszegen létesítendő állami főgymnáziumhoz szükséges, a szombathelyi megyés püspök tulajdonát képező s a szombathelyi I sz. tjkvben 8 hrszám alatt felvett ingatlanból kisajátítás folytán megszerzendő 316 [] ölnyi terület kártalanítási árának a megállapítására vonatkozóan a kártalanítási eljárást az 1881. 41 t.c. 46 § a értelmében megindította, a helyszíni tárgyalás határnapjával 1896. évi október hó 6 ik napjának d. e. 9 óráját dr. Fritz József kir. törvényszéki bíró 45 számú hivatali szobájába kitézte, erre a kisajátító Zala-Egerszeg r. t. város polgármesterét, valamint a kisajátítást szenvedő szombathelyi megyés püspököt, a netaláni telekkönyvi érdekelteket és dr. Kele Antal zala-egerszegi ügyvédet, mint az ismeretlenek és távollevők ügygondnokát, megidézte s az eljárás menetével dr. Fritz József kir. törvényszéki bírót megbízta. Felhívja tehát a kir. törvényszék az ismert és ismeretlen érdekelteket hirdetményileg is, hogy a tárgyalásra annál inkább megjelenjenek, mivel elmaradásuk a kártalanítás tárgyában teendő határozat hozatalt nem fogja gátolni s mivel az egyéni külön értesítés meg nem történte, vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszék. — Zala-Egerszegen, 1896. évi szeptember hó 9-én.

Pogonyi Nándor s. k.,
t. jegyző.

Sztaniszlavszky s. k.,
t. elnök

Karácsonyi ajándékul a „Pestl Hirlap” nagy képes Naptára.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Példányszám 50,000.

Mutatványszámokat ingyen.

Munkatársak:

Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, dr. Kenedi Géza felelős szerkesztő, Borostyáni Nándor, Kozma Andor (Koboz), Morgenstern Gusztáv, Murai Károly, Sas Ede, Kóbor Tamás stb.

Előfizetési díj:

Csak

PESTI HIRLAP

Egy évre 14.—
Fél évre 7.—
Negyed évre 3.50

PÁRISI DIVAT-tal

együtt

Egy évre 18.—
Fél évre 9.—
Negyed évre 4.50

Minden hóban jegyzéknapló.

Kiadóhivatal: Budapest, váci-körút 78. szám.

Padiózat-fénymáz

Keil Alajos-féle

(GLASUR)

Legkiválóbb mázó-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

Legjobb és leggyorsabb beeresztő szer kemény padló számára. 1 kúcsós ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képketrek stb. bearaanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur”-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újnan betetésére. 1 kis doboz ára 45kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr. Mindenkor kaphatók:

Ján Ferencnél Zala-Egerszegen.

Szítás malom

vasszerkezetű, 3 pár kőre, örök árban eladó igen olcsón 2 hold réttel együtt.

Vevők forduljanak **Hertelendy Ferenc** urhoz Lesencze-Tomajon.

655/v. 1896. sz.

Árverési hirdetmény.

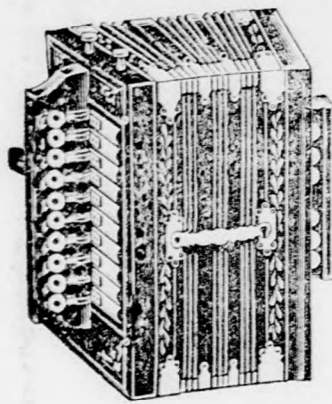
Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróság 8497. számú végzése által az alsó-lendvai takarekpénztar végrehajtató javára **Kesseldorfer Maria** zala-egerszegi lakos ellen 1255 frt tőke, ennek 1896. június hó 27 től járó 6% kamatja, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1342 frt 80 krra becsült szarvasmarhák, lovak, sertések, gazdasági eszközök, takarmány és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínen, vagyis Zala Egerszegen leendő eszközésére **1896. évi szeptember hó 29 ik napjának délelőtt 10 óra**ja határidőül kitétik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zala Egerszegen, 1896. szeptember hó 11-én.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó

Használható, jó karban levő
szecskavágó
 és ugyan ilyen karban levő
répavágó-gép
 szabad kézből eladó.
 Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.

Csak
4 forint 50 krajcárért
 szállítom világhírű
„Bohemia“

huzóharmonikáimat, hosszú billentyűkkel és valódi gyöngykerékkel. Ez a harmonikának 11 részből álló kettős fuvója van, mely részek elpusztíthatatlan fémsarkokkal vannak ellátva. A hangok egyes lemezekre vannak, melynél fogva a harmonikának pompás orgonaszerű hangjuk van.

40 hangu 2 reg. nagyság 15 1/2 — 33 cm. 4 frt 50 kr.
 60 " 3 " " 17 — 34 " 5 " 50 "
 80 " 4 " " 17 1/2 — 34 1/2 " 6 " 50 "

Önoktatási iskola ingyen. — Posta és csomagolás 60 kr.

Képes árjegyzék ingyen.

C. A. Schuster, harmonikakészítő
 Graslitz, Csehország.

→ Szétküldés utánvétellel. — Átserelés megengedve. ←
 Összeköttetések ismétlődőkérek kerestetnek.

Báli, menyasszonyi öltözetek. Egyszerű öltözetek párisi izléssel.

MUTATVÁNYSZÁM INGYEN.

PÁRISI DIVAT

Megjelenik hetenként egyszer.

SZINES, ÉLŐ MODELLEK UTÁN KÉSZÜLT FÉNY-NYOMATU KÉPEKKEL,
 SZABÁSRAJZOK, KÉZIMUNKÁK, ILLUSZTRÁLT REGÉNYEK STB.

Takarékosság izlés mellett.

Kimerítő magyarázat.

LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB MAGYAR DIVATLAP.

Előfizetési díj:

csak
PÁRISI DIVAT

Egész évre 8.—
 Fél évre 4.—
 Negyed évre 2.—

PESTI HIRLAP-pal

együtt

Egész évre 18.—
 Fél évre 9.—
 Negyed évre 4.50

Kiadóhivatal: Budapest, váczi-körút 78. szám.

UJSÁGIRÓK LAPJA!

UJSÁGIRÓK LAPJA!

BUDAPESTI NAPLÓ

A magyar sajtóban páratlan az a siker, amelyet a

A BUDAPESTI NAPLÓ

mindjárt első megjelenésekor aratott és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot.

BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmitéle vállalkozás rendelkező hatalma alá. Független tehát felfelé is, lefelé is, minden irányban.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak utján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ,

amelyet a Pesti Napló július hó 30 án testületileg kilépett szerkesztősége alapított, hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit.

A „Budapesti Napló“ főszerkesztője: Vészi József.

A „Budapesti Napló“ felelős szerkesztője: Braun Sándor.

A „Budapesti Napló“ belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil
 Clair Vilmos
 Cerri Gyula
 Erős Gyula
 Fái Béla

Gergely István
 Holló Márton
 Horváth Elemér
 Janovics Pál
 Dr. Kovács Jenő

Lyka Károly
 Márkus József
 Merkl Adolf
 Dr. Márton Miksa
 Papp Dániál

Pekár Gyula
 Dr. Soltész Adolf
 Sváb Tivadar
 Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkírók és tárcaírók diszes sora:

Ágai Adolf, Bessenyei Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, dr. Hagara Viktor, Feszl Géza, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné—Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkényi István.

A BUDAPESTI NAPLÓ

rovatai gazdagok, értesülései kitűnőek. Az egész ujság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

A BUDAPESTI NAPLÓ

egyedül jogosított magyar kiadásban közli Georges Ohnet világhírű francia írónak „Hiábavaló Gazdagság” című remek regényét, amelynek összes eddigi folytatásait megküldjük ujonnan belépő előfizetőinknek.

Előfizetés: egészévre 14 forint, félévre 7 forint, negyedévre 3 forint 50 krajcár, egy hóra 1 forint 20 krajcár.

➡ Mutatványszámokat nyolc napig ingyen küld a kiadóhivatal. ➡

Szerkesztőség: Ferencz-körút 28. szám.

Kiadóhivatal: Terezy-körút 41. szám.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját:

➡ a „BUDAPESTI NAPLÓ“-t! ➡